

Evropa má nepřátele uvnitř, nepřátele vně

infokuryr.cz/n/2023/01/25/evropa-ma-nepratele-uvnitř-nepratele-vně

kuryr

25. ledna 2023

V důsledku zástupné války USA s Ruskem na Ukrajině se výrazně mění vnitřní rovnováha Evropské unie. Země, které jsou blízkými sousedy zóny konfliktu – země východní Evropy a pobaltské státy – mají ve srovnání se zeměmi staré Evropy větší pocit zapojení do konfliktu. Tyto země Nové Evropy mají za sebou složitou historii, která je staví na výrazně „protiruskou“ trajektorii.

Jejich manichejské obavy z Ruska je přivedly blíže k USA a postbexitové Británii než k jejich přirozeným spojencům v západní Evropě. Polsko, nejmocnější entita nové Evropy, masivně investuje do obrany, což ho může katapultovat na pozici vedoucí vojenské mocnosti v Evropě. V roce 2022 uzavřelo Polsko s Jižní Koreou obrovský kontrakt na nákup zbraní: těžkých bojových tanků (čtyřikrát více než Francie), dělostřelectva, stíhaček za 15 miliard eur. Minulý měsíc Varšava rovněž podepsala smlouvu o nákupu dvou pozorovacích satelitů z Francie za 500 milionů eur. Polsko je odhodláno být v evropských záležitostech stále významnější.

Na druhou stranu pro Německo, evropskou velmoc, je válka obzvláště citlivým tématem a je v zajetí neustálého zpochybňování sebe sama. Nacistické dědictví Německa, jeho zvolená závislost na ruském plynu a neochota dodat první zbraně Ukrajině jej dnes uvádějí do agónie v otázce dodávek těžkých tanků.

Německo nicméně okamžitě využilo ruské speciální vojenské operace na Ukrajině a 27. února oznámilo prudké zvýšení svých vojenských výdajů na více než 2 % svého hospodářského výkonu v rámci jedné z řady politických změn. Vláda kancléře Olafa Scholze se rozhodla poskytnout ze svého rozpočtu na rok 2022 100 miliard eur na vojenské investice. (Pro srovnání, celý obranný rozpočet Německa v roce 2021 činil 47 miliard eur).

Aby nezůstal pozadu, prezident Emmanuel Macron v červnu prohlásil, že ruská operace na Ukrajině poslala Francii do „válečné ekonomiky“, která podle něj bude trvat dlouho. O víkendu oznámil, že požádá parlament o schválení nového rozpočtu ve výši 400 miliard eur na období 2024-2030, což je více než 295 miliard eur na období 2019-2025.

Nový rozpočet je určen na modernizaci francouzské armády, která bude čelit mnoha potenciálním novým hrozbám, řekl Macron v pátek a dodal: „Po opravě ozbrojených sil je budeme transformovat. Musíme to dělat lépe a jinak.“

Je jisté, že geopolitické zemětřesení na Ukrajině vyvolalo otřesy v celé Evropě a každá země vyhodnocuje svou pozici a roli. Ačkoli žádná země nezpochybňuje své evropské závazky, je zde cítit znatelná dezorientace. Scholz před dvěma měsíci v eseji pro časopis *Foreign Affairs* napsal, že nastal čas na *Zeitenwende* neboli historický „bod obratu“, kdy Německo převezme odpovědnost.

V pátek Macron a španělský premiér Pedro Sanchez podepsali novou smlouvu o společné spolupráci, která je označována za historickou smlouvu o přátelství k dosažení společných strategických cílů.

Rozhodli se tak hodit za hlavu napětí ohledně navrhovaného plynovodu MidCat přes Pyreneje (který Francie zablokovala z ekologických důvodů).

Obě země však mají odlišnou motivaci. Francie možná posiluje evropskou podporu, protože se připravuje na spor s USA o miliardové dotace pro americké společnosti v rámci zákona prezidenta Joea Bidena o snížení inflace, jehož cílem je financovat ekologický přechod. A Španělsko pravděpodobně usiluje o to, aby se stalo významnějším hráčem v jádru evropské moci, a odhaduje, že mu v tom pomůže těsnější spojení s Francií.

V neděli však Macron oslaví 60. výročí francouzsko-německého usmíření z roku 1961 na summitu v Paříži se Scholzem, který bude spojen se společným zasedáním Rady ministrů, a zaměří se na obnovení dynamiky osy Paříž-Berlín, která byla v čele EU až do vypuknutí konfliktu na Ukrajině. Zda se tento elán podaří obnovit, se teprve ukáže.

Francie a Německo nebyly na válku na Ukrajině připraveny, zatímco země východní fronty byly vůči Moskvě ostražitější a okamžitě vnímaly, co je v sázce. Politickou cenu tohoto rozporu zatím nelze vyčíslit. Mezitím se rovnováha sil v Evropě změnila a není jasné, zda se Francii a Německu podaří vytvořit novou rovnováhu.

V současné době je Scholz pod rostoucím tlakem spojenců, aby na Ukrajinu poslal v Německu vyrobené tanky Leopard nebo umožnil ostatním zemím reexport z vlastních zásob. USA tuto pantomimu vedou zezadu.

Washington je odhodlán zatlouct poslední hřebíčky do rakve německo-ruského sblížení a narušit oživení francouzsko-německé osy, aby společně řešili evropskou reakci na Bidenův zákon o dravých dotacích a vytyčili cesty k ochraně evropského průmyslu.

Hospodářské sázky jsou velmi vysoké, neboť je pravděpodobné, že evropský průmysl, lákaný americkými dotacemi, bude migrovat do Ameriky.

Francie a Německo jsou velmi skeptické k tomu, že Washington provede smysluplné změny v plánu zelených investic. Jde o „ideál sjednocené Evropy, která má svůj osud plně pod kontrolou“, jak dnes řekl Macron na slavnostním ceremoniálu na pařížské Sorbonně se Scholzem po boku. Scholz na oplátku řekl: „Dnes bok po boku usilujeme o posílení suverenity Evropy“. Potvrdili *amitié indestructible* (nezničitelné přátelství).

Polsko si totiž vybralo právě dnešek, aby se zaměřilo na Německo, zatímco Macron a Scholz oslavovali 60 let Elysejské smlouvy v Paříži, aby podpořili své spojení celodenními ceremoniály a rozhovory o evropských bezpečnostních, energetických a dalších výzvách.

Polský premiér Morawiecki se do Scholze pustil velmi ostře a pohrozil, že pokud Německo nebude souhlasit s převodem tanků Leopard 2, vytvoří „menší koalici“ evropských zemí. Morawiecki hřímá: „Ukrajina a Evropa tuto válku vyhrají – s Německem nebo bez něj.“

Obvinil Scholze, že „nejedná podle možností německého státu“ a že podkopává nebo sabotuje „akce jiných zemí“. Morawiecki zuřil v nekontrolovatelném hněvu: „Doufali (němečtí politici), že zastaví ruského medvěda velkorysími zakázkami. Tato politika je přivedla na mizinu a Německo si dodnes těžko přiznává svou chybu. Wandel durch Handel se stal synonymem epochálního omylu.“

Do prvního výročí ruské operace na Ukrajině zbývá 36 hodin. Válka se však přenesla i do Evropy. Zatímco Rusko neustále získává vojenskou převahu a USA a NATO pronásleduje strašidlo porážky, Polsko začíná šílet. Blíží se bod zlomu, kdy bude muset získat zpět

své „ztracené území“ na západní Ukrajině, pokud a kdy se tato země zhroučí – ačkoli Stalin odškodnil Polsko více než 40 000 čtverečních mil východoněmeckých území.

Je nepravděpodobné, že by se Evropa, zejména Německo, podílela na polském revanšismu. Tyto rozsáhlé politické manévry lze považovat za pokus přizpůsobit se novému světu války a možná také připravit Evropu na ten, který přijde po ní.

Melkulangara K. Bhadrakumar

Europe Has Enemies Within, Enemies Without vyšel 23.1.2023 na Global Research. Překlad Zvědavec.

Převzato [Zvedavec.org](https://zvedavec.org)

PRO

PRÁVO RESPEKT ODBORNOST

Sdílet: